

Persbericht van 100TWh over haar rechtszaak om de continuïteit van de elektriciteitsvoorziening in België te waarborgen

Toen de Belgische regering in september 2022 ondanks de alarmsignalen van alle kanten bleef volharden in de uitvoering van haar nucleaire afbouwplan, spande onze burgerbeweging 100TWh een rechtszaak aan tegen de ontmanteling van de Belgische kerncentrales.

Sindsdien hebben we verschillende gedachtewisselingen gehad met onze tegenstanders, de Belgische Staat, Engie, Elia en de AFCN. U vindt een samenvatting in dit document.

Onze eerste zitting voor de rechtbank van eerste aanleg van Brussel zal plaatsvinden op 14/4/23 om 8.45 uur. Daar zullen onze advocaten de opschorting van de ontmanteling van onze kerncentrales verdedigen. De actualiteit toont aan dat een grote meerderheid van de bevolking dit ook wil.

Ons citaat?

Toen de Belgische regering in september 2022 ondanks de alarmsignalen van alle kanten bleef volharden in de uitvoering van haar nucleaire afbouwplan, spande onze burgerbeweging 100TWh een rechtszaak aan tegen de ontmanteling van de Belgische kerncentrales.

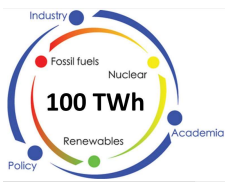
We verweten onze regering 3 dingen:

1. **GEVAAR VOOR ONZE BEVOORADINGSZEKERHEID** : de 6 GW nucleaire capaciteit, die vroeger 50% van onze elektriciteit leverde, wordt niet vervangen. Ook al heeft de minister van Energie toegezegd 2 gasgestookte centrales te bouwen, die zullen slechts 1,6 GW leveren... als ze in 2025 klaar zijn.

Bovendien zullen deze installaties, die gesubsidieerd moeten worden en onderhevig zijn aan de grillen van de gasmarkt, de energierekening van ons land doen exploderen.

Daarmee zal België, dat voor een zeer groot deel van zijn elektriciteit afhankelijk zal zijn van buitenlandse invoer, ook niet meer solidair kunnen zijn met zijn Europese burens en hen kunnen bevoorraden wanneer zij dat nodig hebben.

2. **GEEN EFFECTBEOORDELING** : De Belgische staat heeft op geen enkel moment een milieueffectbeoordeling van het nucleaire afbouwplan uitgevoerd, terwijl de geplande exploitatie van gascentrales en de invoer van fossiele elektriciteit uit het buitenland de CO₂-uitstoot en de luchtverontreiniging in Europa zullen doen toenemen.
3. **RESPECT VOOR DE VERBINTENISSEN VAN DE BELGISCHE STAAT** : met de ondertekening van het Protocol van Parijs tijdens COP21 heeft België zich ertoe verbonden zijn CO₂-uitstoot te

verminderen, maar de vervanging van kernenergie door gascentrales zal deze alleen maar doen toenemen.

Daarom hebben wij de onmiddellijke opschorting van de ontmanteling van de gesloten kerncentrales gevraagd. En dit zolang het land niet over faciliteiten beschikt om hun 45 TWh jaarlijkse productie te vervangen.

Reacties van de tegenpartijen

In antwoord op onze indiening ontvingen wij eind december 2022 een dossier van meer dan 3200 bladzijden, dat zelfs krantenartikelen bevatte!

Maar in deze massa informatie gingen slechts 4 pagina's in op onze ramingen van de elektrische capaciteit die nodig is om onze bevoorradingzekerheid in de komende jaren te garanderen!

In hun dossier lag de nadruk eerder op de ontvankelijkheid van onze dagvaarding, de risico's die het Hof loopt door zich over deze zaak uit te spreken en de toestemming om door te gaan met onomkeerbare werkzaamheden onder de huidige exploitatievergunning.

Er werd ons zelfs verteld dat het stopzetten van de lopende ontmanteling een risico voor de nucleaire veiligheid vormde, omdat het personeel van de centrales zich zou hebben voorbereid op de definitieve stillegging en niet meer zou weten wat het moest doen. Wij zijn verbaasd over dit argument, wetende dat de reactoren zich dan in de omstandigheden van een normale (niet-destructieve) stillegging zouden bevinden, een operatie die hetzelfde personeel gedurende de 40 jaar dat de centrales in bedrijf waren minstens eenmaal per jaar heeft uitgevoerd!

Reacties van 100TWh

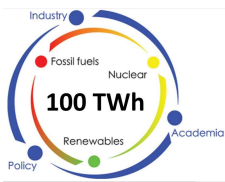
Via haar advocaten heeft 100TWh eind januari 2023 gereageerd op de tegenpartijen.

In het kader van de zaak zijn sinds ons citaat nieuwe elementen naar voren gekomen, met name het kort geding waarvoor AVN is afgewezen. Dit betrof echter alleen het ontbreken van een milieueffectbeoordeling voorafgaand aan de afsluiting van Doel 3. Hoewel wij deze beslissing betreuren, heeft zij geen gevolgen voor de grondslag van ons beroep.

Echter is 100TWh, ondanks de politieke beslissing om 2 kerncentrales met 10 jaar te verlengen, van mening dat er nog steeds een risico bestaat voor de bevoorradingzekerheid, vooral met koude winters. Daarom bevestigen wij onze oorspronkelijke ramingen "In het zeer plausibele scenario van een winterpiek van 15.000 MW zonder kernreactor zou het energietekort 6.599 MW bedragen". De verlenging van Doel4 en Tihange3 vermindert deze behoefte slechts met 2.000 MW!

Wij bewijzen dat er een **subjectief recht is op leven en een gezond milieu**, vastgelegd in de Grondwet en in de mensenrechten. En de uitvoering van het nucleaire afbouwplan is ernstig schadelijk voor onze leefomgeving vanwege de risico's op black-outs en prijsstijgingen die het met zich meebrengt, maar ook vanwege de aanzienlijke toename van de uitstoot van broeikasgassen die het met zich meebrengt.

De tegenpartijen beschuldigen 100TWh en de bij haar actie betrokken burgers ervan de juridische weg te gebruiken om een wijziging van het energiebeleid te verkrijgen, hetgeen wij ontkennen! Wat voor ons problematisch is, is niet het door de Wet van afbouw van kernenergie van 2003, dat op democratische wijze door het Parlement werd goedgekeurd, maar het huidige uitvoeringsplan ervan,

en met name de overhaaste ontmanteling van de installaties in de huidige geopolitieke context. De regering heeft dit goed begrepen, gezien haar laatste besluiten ter zake.

Standpunten van de tegenpartijen

In hun conclusies wijden de opposanten 10 bladzijden aan de voorzieningszekerheid! Zij minimaliseren het risico dat zich alleen zou voordoen "in het geval van een bijzonder koude winteravond" en "dat slechts bepaalde spelers gedurende enkele uren van de elektriciteitsvoorziening zou beroven". Deze aanvaarding van risico's zonder mitigatie is onaanvaardbaar, gezien de tragedies die black-outs kunnen veroorzaken!

Verrassend genoeg zijn de tegenstanders, terwijl ze het simplistische karakter van onze berekeningen bekritiseren, fel gekant tegen de aanstelling van experts om ze opnieuw uit te voeren... Ze zijn zelfverzekerd en beloven de situatie te volgen, alsof dat ons kan geruststellen!

Maar de Belgische Staat geeft toe dat "indien 100TWh het bestaan van een reëel risico voor de voorzieningszekerheid zou vaststellen (...) zij uiteraard de nodige aanvullende maatregelen zal nemen om dit risico weg te nemen of te verminderen". Wij zijn van mening dat wij dit voldoende hebben aangetoond en dat onze autoriteiten nu de passende maatregel moeten nemen, die ook geen kosten met zich meebrengt, namelijk de ontmanteling op te schorten.

Van haar kant blijft de FANC beweren dat de in de MAD voorziene chemische reiniging van het primaire circuit van de centrales geen onomkeerbare maatregel is, terwijl deze laatste reiniging deze aan extreme druk (155 bar) werkende installaties onvermijdelijk zal verzwakken. Anderzijds erkent de FANC, na te hebben beweerd dat de stillegging de veiligheid van de centrale in gevaar brengt, nu dat "de gevolgen van de gevraagde maatregel (opschorting van de ontmanteling) op het gebied van nucleaire veiligheid en beveiliging niet als zodanig zijn bestudeerd".

Het proces wordt voortgezet met hoorzittingen op 14/4/2023 tussen 8.45 en 12.00 uur en op 19/4 tussen 14.00 en 17.00 uur.

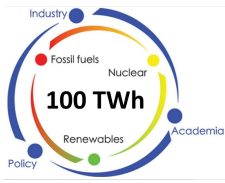
Elementen voor de hoorzitting van 14/4

Om de impact van de sluiting van Doel 3 en Tihange 2 te meten, vergeleek onze expert Pierre Kunsch, Dr. in de Wetenschappen, de Belgische elektriciteitsproductie van de eerste twee maanden van 2022 en 2023.

Dat deze eerste stilleggingen niet tot problemen met de voorzieningszekerheid hebben geleid, was te danken aan relatief goed weer en twee bijzonder winderige maanden in 2023. Maar het was ook te wijten aan een daling van het elektriciteitsverbruik in België met 6%, veroorzaakt door de verzwakking van de Europese economie... In normale winterse en economische omstandigheden zou de situatie veel erger zijn geweest.

Het is dus onverantwoord om de sluiting van de volledige Belgische nucleaire vloot in 2025 verder te overwegen!

Om de stopzetting van kernenergie te compenseren zou de Belgische regering natuurlijk een vrijwillig beleid kunnen voeren om het energieverbruik te verminderen. Maar zelfs in dat geval zal haar

elektriciteitsproductie toenemen, want alleen zo kan ze haar klimaatdoelstellingen bereiken. Volgens Elia zelf zal alleen al voor de elektrificatie van mobiliteit en verwarming tegen 2030 minstens 3 GW extra nodig zijn.

Wie is 100TWh?

Onze vereniging is een burgerbeweging die pleit voor een elektriciteitsmix met een meerderheidsaandeel aan kernenergie.

Zij verenigt pragmatische burgers die de huidige dogma's op energiegebied in vraag durven stellen. In het bijzonder de mythe van 100% hernieuwbare energie.

Onder deze burgers zijn er enkele deskundigen op dit gebied, academici, industriëlen, maar de meeste leden zijn ruimdenkende mensen die niet bang zijn om een rekenmachientje of een Excel-sheet te nemen om de geldigheid te controleren van cijfers die ze in de media lezen.